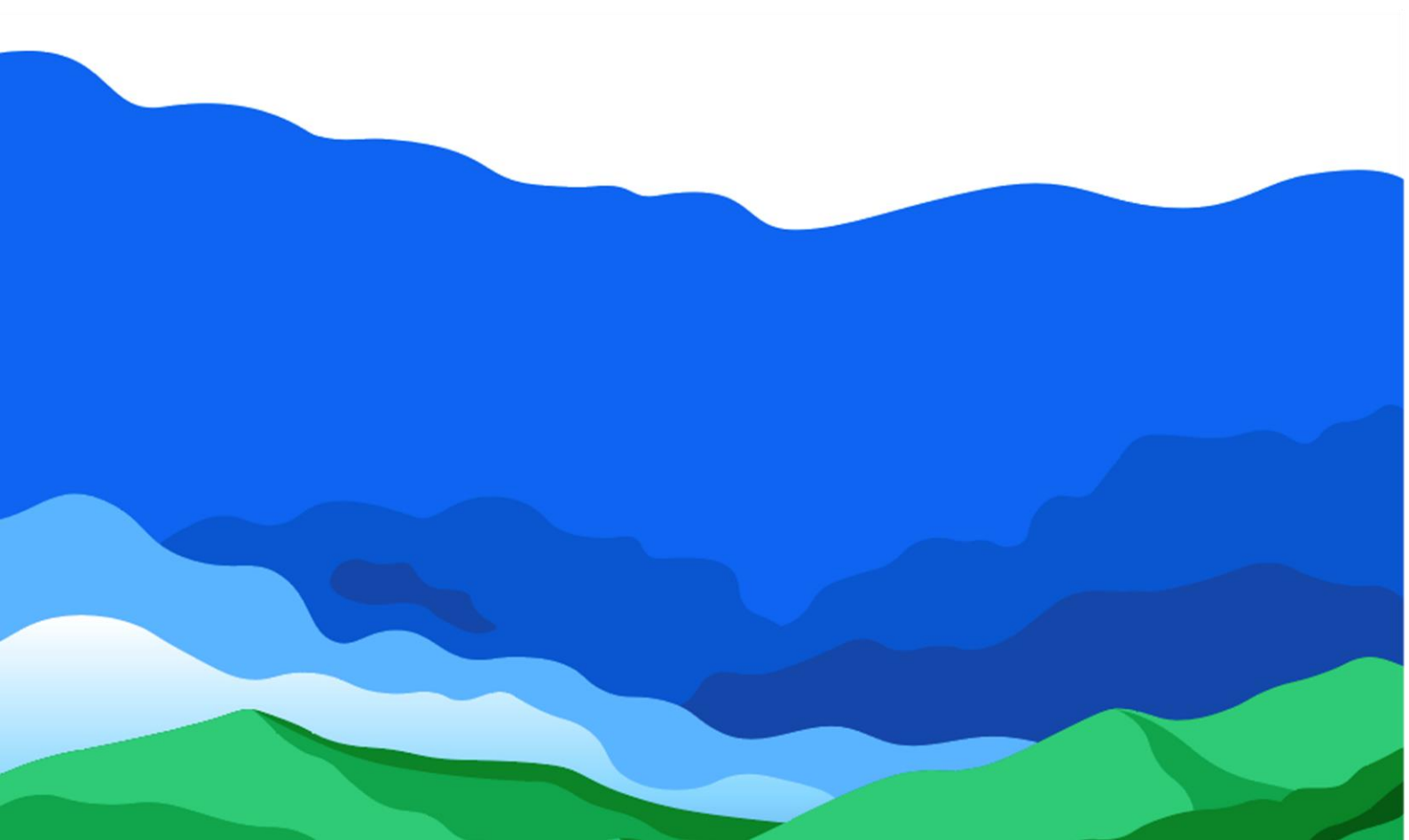

Østfold Høyres fylkestingsprogram

2023-2027

Vedtatt 28.03.2023

Innhold

Høyres politiske grunnlag	2
Høyres formålsparagraf	2
Dette kan du vente deg av oss	2
Høyres utgangspunkt for å skape fremtidens Østfold	2
Slik vil Høyre gjøre det	4
Bidra til økt livskvalitet, inkludering og likeverd	4
Skape miljø- og klimavennlige løsninger	4
Legge til rette for verdiskaping og økonomisk utvikling	5
Sikre et inkluderende og mangfoldig utdanningstilbud med høy kvalitet	7
Legge til rette for økt mobilitet gjennom innovative kollektivløsninger	8
Balansere vekst og vern	10
Etablere en teknisk veiinfrastruktur tilpasset fremtidens behov	11
Realisere nødvendige bygge- og vedlikeholdsprosjekter	11
Skape kulturopplevelser for alle - i hele Østfold	12
Utvikle Østfold fylkeskommune som støttespiller for lokalsamfunnet	13

Høyres politiske grunnlag

Høyres formålsparagraf

Høyre vil føre en konservativ fremskrittspolitikk, bygget på det kristne kulturgrunnlag, rettsstaten og folkestyret, for å fremme personlig frihet og sosialt ansvar, medbestemmelse og eiendomsrett, og et forpliktende nasjonalt og internasjonalt samarbeid.

Dette kan du vente deg av oss

Høyre er et liberalkonservativt parti med en politikk der individuell valgfrihet står i sentrum. Du skal få leve livet ditt så godt som mulig. Du skal kunne bestemme hva som er best for deg og familien din. Et mangfold og forskjellighet er en kilde til utveksling av idéer, fornyelse og kreativitet. Et godt samfunn bygges på tillit til og respekt for enkeltmennesket.

Vår politikk legger til rette for dette. Høyre skal sørge for at Østfold fylkeskommune kan gi innbyggerne og næringslivet den enkleste hverdagen, og de beste tjenestene. Høyre vil skape muligheter for alle gjennom nye idéer og bedre løsninger. Høyre er også opptatt av å videreføre det som allerede fungerer godt på fylkeskommunalt nivå.

Fylkeskommunen har ansvar for en rekke viktige oppgaver, som berører folks hverdag. Videregående opplæring, samferdsel og miljø vil bli særs viktig for det nye fylket. Høyre vil gjøre fylkespolitikken mer tilgjengelig, synlig og interessant. I programmet kan du lese mer om våre hovedsaker, og hvordan vi vil bidra til å legge et grunnlag for bærekraftige lokalsamfunn med god livskvalitet for innbyggerne - slik at Østfolds innbyggere skal kunne fortsette å skape seg gode liv her.

Høyres utgangspunkt for å skape fremtidens Østfold

Gjennom fire år med Viken fylkeskommune er det lagt et godt og fremtidsrettet grunnlag for Østfold-samfunnet. Selv om Høyre ønsket å videreføre Viken som fylkeskommune, anerkjenner vi det utgangspunktet vi nå har som en gunstig posisjon for å forme et kompakt og attraktivt Østfold.

Høyre i Østfold skal se *hele* Østfold som én, samlet enhet. Tiden for ødeleggende regionkamper og utmattende lokaliseringsdebatter må være forbi. Østfold er ikke større enn at vi kan reise fra nord til sør og øst til vest på vel 90 minutter. Det som er bra for folk i by, er også bra for folk i bygd. Høyre i Østfold vil bygge brede koalisjoner som gjør at vi kan løfte i felles tak.

Det er lett å peke mot de mange og gode forutsetninger Østfold som fylke har, og som skaper optimisme og framtidstro ved revitaliseringen av Østfold fylkeskommune.

Med sin geografiske beliggenhet, sentralt mot hovedstadsregionen og med nærhet til nabofylker, ligger det godt til rette for flyt av arbeidskraft og kompetanse - både inn og ut av fylket. Samtidig har vi mange selvstendige bo- og arbeidsregioner - som fremstår som levende lokalsamfunn med tydelig identitet, mangfoldige naturkvaliteter og et variert kulturliv.

Østfold har store og verdifulle naturressurser og generasjoner av nedarvet kunnskap knyttet til fiske, landbruk, skogbruk og forvaltning av naturressursene. Nærhet til naturen er viktig både for rekreasjon og opplevelser, men også for bærekraftig ressursforvaltning, næringsvirksomhet og jobbskaping.

Østfold har vært gjennom en vellykket omstilling fra en tradisjonell industriøkonomi til i dag også å ha en betydelig kunnskapsøkonomi med verdensledende innovasjonsmiljøer på flere områder. Dette gir gode forutsetninger for etablering av klimavennlige og bærekraftige løsninger.

Østfold har alle forutsetninger til å være et grønt foregangsfylke. For en grønn omstilling som ligger foran oss, er innovasjon nøkkelen. Vi trenger ny teknologi - i transportsektoren, i vannforvaltningen og i bygg og anlegg, for å nevne noen. Dette vil kreve politikere som ønsker å sikre gode rammevilkår for innovative miljøer.

Vi står overfor endringer i befolkningssammensetningen i Østfold. Som i landet ellers, blir andelen eldre høyere, og vi får færre i yrkesaktivitet. Det vil derfor være viktig å satse på utdanning, inkludering og innovasjon.

Samtidig må vi erkjenne at vi står fremfor komplekse utfordringer som krever samarbeid på tvers av fylkesgrenser, med statlige myndigheter og kunnskapsaktører utenfor våre grenser.

FNs bærekraftsmål vil være en viktig premiss for Høyres arbeid i fylkestingsperioden. Ambisjonen om å realisere FNs bærekraftsmål står fast - noe som vil kreve nye allianser og samarbeidsmåter. Dette krever en balansert tilnærming til økonomiske forhold, sosiale forhold og miljøforhold - lokalt og regionalt. Ingen forventer at en fylkeskommune, en kommune, en organisasjon eller en bedrift skal klare å bidra til å oppnå alle målene, men alle kan bidra med noe. Høyre i Østfold skal jobbe for å nå de målene vi har størst mulighet til å påvirke, og bidra på de områdene vi kan.

Vi må legge til grunn at de økonomiske forutsetningene for nye Østfold fylkeskommune vil bli svært begrensede i flere år fremover. Det vil være lite handlingsrom for nye, store investeringsprosjekter - samtidig som rammene for løpende drift vil være stramme. Høyre i Østfold skal kjennetegnes av ansvarlighet og moderasjon i økonomistyringen, men vi skal likevel være en pådriver for å få realisert allerede vedtatte investeringer og byggeprosjekter.

Høyre i Østfold skal kjennetegnes av realisme og nøkternhet, samtidig som vi skal heie frem det nyskapende, fremtidsrettede og bærekraftige.

Slik vil Høyre gjøre det

Bidra til økt livskvalitet, inkludering og likeverd

Tidligere befolkningsundersøkelser har vist at innbyggerne i Østfold er fornøyde med livet, trives godt i nærmiljøet og føler seg trygge. Tilgangen til natur og friluftsområder er noe som blir trukket frem som viktigst for trivselen for innbyggerne i Østfold. Likevel er det store forskjeller i sosiale forhold og i helse i befolkningen.

En bærekraftig utvikling av fremtidens Østfold krever at vi retter innsatsen mot folkehelse og de grunnleggende sosiale forholdene hos innbyggerne. Vi må sikre at alle mennesker får et godt grunnlag for god helse og et anstendig liv, der inkludering og livsmestring har hovedfokus.

Høyre i Østfold skal:

- Jobbe for at Østfold fylkeskommune skal sette i verk og aktivt følge opp tiltak for bedre folkehelse og utjevning av sosiale forhold, i samarbeid med kommunene og helse- og omsorgstjenestene.
- Legge til rette for livsmestring og økt livskvalitet, blant annet gjennom inkludering i arbeidslivet, i utdanningsløp og i lokale fellesskap. Vi vil forhindre og redusere utenforskap. Levekårsundersøkelser, folkehelseprofiler og andre kunnskapsgrunnlag skal utvikles som beslutningsstøtte for kommunene.
- Jobbe for at det etableres en handlingsplan for likestilling, inkludering og mangfold.
- Jobbe for at det etableres en handlingsplan for psykisk helse og selvmordsforebygging, og sette av midler til nødvendige tiltak.
- Ha nulltoleranse for vold, rasisme, trakassering, mobbing og hets i fylkeskommunale skoler, virksomheter og folkevalgte organer.
- Tilrettelegge for at barn og ungdom fra lavinntektsfamilier kan delta på aktiviteter og turer gjennom samarbeid med idrett, skoleaktiviteter og foreninger.
- Legge til rette for økt innsats for bredde og mangfold innen idrett, kultur, fritid og frivillig arbeid.
- Sette større fokus på de unike kvalitetene som ligger i lokale natur- og friluftsområder og prioritere arbeidet med tilrettelegging og skjøtsel i disse områdene på helårsbasis i samarbeid med kommunene. Et hovedinnsatsområde skal være å sikre universell tilgjengelighet til natur- og friluftsområder.
- Utvikle tilbudet fra den fylkeskommunale tannhelsetjenesten i hele Østfold og legge til rette for et tett samarbeid med skolehelsetjenesten og PPT. Vi ønsker å jobbe for at de med spesifikk sykdom knyttet til tannkjøtt og tenner skal få behandlingskostnadene dekket helt eller delvis.

Skape miljø- og klimavennlige løsninger

Bærekraftig utvikling må ha et tydelig miljø- og klimaperspektiv. Dette handler om å forvalte naturen som en fornybar ressurs, og ta bevisste valg med klimaet og naturmangfoldet som premiss. Som et konservativt parti vil vi jobbe for at vi kan overlate verden til neste generasjon i bedre stand enn vi overtok den.

I rollene som eier av bygg, som innkjøper og som arbeidsgiver, kan Østfold fylkeskommune bidra i riktig retning ved å stille krav til våre leverandører med tanke på bærekraftig produksjon og arbeidsforhold. Parisavtalens 1,5 gradersmål betyr at vi må redusere klimautslippene også lokalt i Østfold. Vi skal legge til rette for mer miljøvennlig transport og reise.

Høyre i Østfold skal:

- Være en pådriver for at det etableres et klima- og miljøregnskap med halvårlig rapportering for å kunne følge utvikling i eget forbruk og effekt av igangsatte tiltak.
- Arbeide for at det skal legges klimavurderinger til grunn for alle innkjøp. Østfold fylkeskommunen skal ikke kjøpe varer hvor leverandørkjeden er uklar og hvor det er risiko for at produksjonen har involvert ulovlig bruk av arbeidskraft eller andre innsatsfaktorer.
- Bidra til at det etableres en anskaffelsesstrategi med vekt på gjenbruk, ombruk og grønn avhending av brukt utstyr. Som offentlige oppdragsgivere kan vi etterspørre produkter og tjenester fra leverandører som har en bevissthet rundt sirkulær ressursforvaltning.
- Bidra til et godt og konstruktivt samarbeid i de etablerte klimanettverkene, og jobbe for synergieffekter av tiltakene på dette området.
- Kreve maksimal reduksjon av utslipp av miljøgifter fra egen produksjon og virksomhet, redusere svinn og sørge for forsvarlig håndtering av alt avfall.
- Jobbe for at det etableres en reisepolicy med formål å begrense reiseaktiviteten i fylkeskommunale virksomheter og organer, og særlig bruk av transportformer med høye utslipp.
- Legge til rette for nye arbeidsformer, bruk av hjemmekontor og investere i gode videokonferanseutstyr og digitale løsninger for å begrense behovet for reising.
- Før det eventuelt oppføres nye bygg, skal alle muligheter for gjenbruk/rehabilitering være undersøkt.
- Sikre at Østfolds fylkeskommunes bygg er energieffektive. Vi vil redusere energibruken i våre lokaler, for eksempel gjennom automatisk styring av lys og varme.
- Arbeide for at det etableres solcellepaneler på og ved fylkeskommunale bygninger.
- Der det er mulig, utnytte takarealet på fylkeskommunale bygg til å etablere pollinatorvennlige landskap, og på den måten tilrettelegge for viktige insekter.
- Bidra økonomisk til prosjekter som gir barn og unge økt kompetanse og kunnskap om lokal, økologisk og bærekraftig matproduksjon, blant annet ved å støtte opp om skolehager og økoparker.

Legge til rette for verdiskaping og økonomisk utvikling

Den økonomiske dimensjonen av bærekraftig utvikling handler om å sikre økonomisk trygghet og en rettferdig fordeling av ressurser for mennesker, næringsliv og samfunn. Vi må finne løsninger som balanserer belastningen på miljøet med forbruket og økonomien vår. Vi må produsere nok i dag for at vi alle har noe å leve av i morgen - innenfor planetens tålegrenser.

Privat virksomhet er bærebjelken for vår velstand og økonomiske trygghet.

Høyre i Østfold skal utvikle fylkeskommunen som en forutsigbar samarbeidspartner og legge til rette for næringslivets behov, økt verdiskaping og sysselsetting.

Høyre i Østfold vil tilrettelegge for en forutsigbar og bærekraftig energisituasjon i fylket. Tilgang til rimelige og stabile energikilder er en forutsetning for velferdssamfunnet, og behovet for ren elektrisk kraft vil øke betydelig i de neste tiårene.

Vi vil heie frem private initiativ om næringsutvikling, innovasjon og bærekraftig verdiskaping, ikke minst løsninger som bidrar til det grønne skiftet og overgang til fornybare energikilder.

Høyre i Østfold skal:

- Understøtte kommunenes arbeid med å etablere flere statlige arbeidsplasser i Østfold, blant annet etablering av Politihøgskolen i Moss.
- Bidra til å skape positive ringvirkninger av etableringen av filmbyen Studio City og skytehallen som nasjonalanlegg på Brennemoen i Indre Østfold, Viken Næringspark i Fredrikstad, Smart Innovation i Halden og Norsk Senter for Sirkulærøkonomi og Batteriretur i Fredrikstad.
- Etablere og utvikle gode møteplasser mellom næringslivet, fylkespolitikere og administrasjon, og skape konkrete samarbeidsarenaer for å løse felles utfordringer.
- Videreutvikle et allerede bredt reiseliv i en lønnsom og bærekraftig retning, og skape flere helårige arbeidsplasser innen opplevelsesnæringer knyttet til mat og kultur i hele fylket.
- Sikre at fylkeskommunen bidrar med å koordinere tilrettelegging av næringsarealer i samarbeid med kommunene.
- Arbeide for at alle husholdninger, bedrifter og offentlige kontorer i fylket skal ha tilgang til bredbånd med hastigheter på minimum 1 gigabit/sekund i løpet av perioden.
- Stimulere til at Østfold fylkeskommune bruker sin innkjøpsmakt til å gjøre bærekraftige anskaffelser for å fremme et seriøst arbeidsliv og miljøvennlige løsninger.
- Forsterke og utnytte fagkompetansen knyttet til IKT og digitalisering som finnes i Østfold. Vi er grunnleggende positive til gründervirksomhet, innovasjon og etablering av nye næringer.
- Utnytte mulighetene i EU klassifiseringssystem for bærekraftige aktiviteter og det norske virkemiddelapparatet for å bidra til nødvendig omstilling. Vi vil bruke regionale distriktsmidler til å underbygge nasjonale satsinger og prioriteringer, slik at bedrifter i fylket får ta del i fremtidsrettede satsinger.
- Arbeide for at Østfold fylkeskommune velger lokale leverandører og kortreiste produkter og tjenester når det er mulig.
- Bidra til å sikre tilstrekkelig krafttilgang til industrien i hele fylket for å støtte grønn omstilling i både eksisterende og ny industrivirksomhet. Vi vil samarbeide med kommunene i fylket med tanke på å utrede og tilrettelegge for tiltak som kan sikre lave og forutsigbare energikostnader i regionen.
- Høyre er positiv til at det på sikt åpnes for samarbeid mellom det offentlige og det private i produksjon av kjernekraft og lagring av radioaktivt avfall i Østfold, på en sikker måte for miljø, dyr og mennesker.

- Støtte Fredrikstad kommune i arbeidet med å få mudret farleden inn til Borg Havn slik at ikke skipsfarten blir ytterligere skadelidende, men uten at deponering av massene fører til økt forurensningsfare i Oslofjorden.
- Støtte Halden kommune i arbeidet med å få på plass en løsning med Svinesundstersklene i Ringdalsfjorden, noe som betyr mye for utviklingen av næringsvirksomheten i kommunen.
- Støtte kommunene i å tilrettelegge næringsarealer i planarbeidet.

Sikre et inkluderende og mangfoldig utdanningstilbud med høy kvalitet

Utdanning og kompetanse er noen av samfunnets viktigste bærebjelker. Ikke bare trenger Norge mer og ny kompetanse i tiden fremover, men skolen er en viktig arena for utvikling og mestring.

Høyre i Østfold vil utvikle innholdet og kvaliteten i den videregående opplæringen. Vi vil styrke yrkesfagene og fagskolene, og sikre at det er tilstrekkelig med læreplasser innen alle fagretninger.

Vi vil i større grad involvere arbeids- og næringslivet i både den praktiske og teoretiske undervisningen i den videregående opplæringen. På den måten vil elevene oppleve at undervisningen blir mer relevant og nyttig i møte med arbeidslivet.

Østfold har i dag en høy andel drop-out. Høyre vil arbeide målrettet for at flere elever fullfører og består videregående skole, og også tilrettelegge tiltak for voksne som ikke har fullført videregående utdanning.

Vi ønsker å intensivere arbeidet med å forbedre det psykososiale læringsmiljøet med nulltoleranse for vold, trakassering, mobbing og hets. Vi skal ha et særskilt fokus på å forhindre ekskludering og utenforskap i ung alder.

Høyre i Østfold skal:

- Gjennnføre ordningen med fritt skolevalg i videregående skole - både innad i Østfold og i andre fylker – med reisegaranti. Mange elever ønsker å ha muligheten til selv å velge skolested - for eksempel fordi man ønsker et bredere studietilbud eller fordi å studere sammen med venner. Høyre mener elevene bør kunne velge skole og linje selv og ikke være bundet til en nærscole basert på postnummeret der du bor. Skoleelever må kunne velge fritt mellom buss eller tog, ut fra lokale forhold.
- Løfte frem et rikt mangfold av utdanningstilbud, der også private videregående skoler, friskoler og ideelle folkehøgskoler har en naturlig plass som kompletterende tilbud. Vi ønsker å sidestille private utdanningstilbud med det offentlige, blant annet gjennom felles søknadsordning i Vigo.
- Arbeide målrettet for at minst 85% av elevene fullfører og består videregående opplæring innen 5 år.
- Etablere nye former for utdanningstilbud for voksne som ikke har fullført videregående utdanning, for eksempel med tilpasset behov for kveldsundervisning,

alternative eksamensformer og praksis i bedrift. Dagens praksiskandidatordning skal forenkles og utvides til flere fagområder.

- Løfte yrkesfagutdanning gjennom nye former for kunnskapsproduksjon. Blant annet ønsker vi å legge til rette for et samarbeid mellom Østfold fylkeskommune og bedriftene for å få kvalifisert og inkludert flere inn i jobb gjennom ordningen "Fagbrev på jobb".
- Utvikle regionale seremonier for utdeling av fagbrev og svennebrev.
- Sikre at læreplassgarantien faktisk fungerer for alle kvalifiserte søkere til læreplass.
- Sikre at Fagskolen i Viken fortsetter den positive utviklingen med sine studietilbud i Østfold – og bidra til at både de har gode og forutsigbare rammer for å skape et godt fagutdanningstilbud og mesterutdanning ved alle læreplasser.
- Lytte til næringslivets behov for kompetanse i utformingen av framtidens studietilbud. Et eksempel er behov for fagutdanning knyttet til anleggsgartnerfaget og treteknikk ved Mysen videregående skole og TEK-linjene på Glemmen videregående skole.
- Støtte opp om regionale, alternative opplærings- og arbeidstreningssarenaer som for eksempel Café Hanco i Fredrikstad og "Fortene Opplæring" på Høytorp Fort og Trøgstad Fort. Dette blir en arena for arbeidstrening, utdanning og arbeidsinkludering av ungdom i alderen 14-23 år i - og utenfor utdanning, som skal bidra til å bekjempe utenforskap.
- Øke rammene for innkjøp av læremateriell og oppdatert undervisningsutstyr for yrkesfagretningene.
- Fokuserer på overgangen fra ungdomsskole og videregående skole - ikke minst for å fange opp særskilte behov og utenforskap tidlig.
- Satse på økt kvalitet i skolen, blant annet gjennom åpenhet rundt skolerresultater på nasjonale og internasjonale prøver.
- Prøve ut en semestermodell der elevene har mulighet for å sette sammen ulike fagmoduler i vår- og høstsemester.
- Ta initiativ til et tettere samarbeid med Høgskolen i Østfold, også for å se på muligheter for å tilby fag på høyere utdanningsnivå til elever i den videregående skolen.
- Intensivere arbeidet med å motvirke vold, trakassering, mobbing og hets ved de videregående skolene. Dagens ordning med et ombud for barn og unge skal videreføres.
- Innføre gratis skolemat enkelte dager på de lærestedene hvor elevrådene ønsker det. Vi mener felles måltider er inkluderende, sosialt utjevnende og gir bedre grunnlag for læring.
- Bidra til at det etableres muligheter for karriereutvikling i form av kompetanseutvikling, videreutdanning og spesialisering for lærere.

Legge til rette for økt mobilitet gjennom innovative kollektivløsninger

Høyre ønsker god fremkommelighet i hele Østfold, og det er viktig at kollektivtilbudet er så attraktivt at mange velger å reise kollektivt der det er mulig. Man skal komme enkelt frem dit man skal eller til et knutepunkt for videre transport, med gode muligheter for å bruke kollektive transportalternativer. Økt frekvens, regularitet og akseptable priser er de viktigste virkemidlene for å oppnå dette.

Vi ønsker å teste ut og ta i bruk nye, smarte kollektive transportformer lokalt, der det er trafikkgrunnlag for dette.

Transportsektoren er en stor kilde til klimagassutslipp og er i stadig omstilling. Vi vil fortsette arbeidet med omstilling til utslippsfrie og mer miljøvennlige kollektivløsninger.

Høyre i Østfold vil:

- Sikre at det gjennomføres et forsøksprosjekt med gratis eller sterkt subsidiert kollektivtilbud i utvalgte byområder. Det er et mål å på sikt tilby dette for hele Østfold.
- Jobbe for et mer helhetlig kollektivtilbud. Der det er mulighet for det, bør fergetrafikk kunne være en del av det fylkeskommunale kollektivtilbudet og ikke den enkelte kommune sitt ansvar.
- Arbeide for en helhetlig sone- og takststruktur for hele Østfold i samarbeid med togoperatører, slik at billetter og månedskort kan brukes på tvers av buss og tog.
- Bidra til å få gjennomført forsøk med selvgående busser i Askim sentrum.
- Ha som mål at det er et minimumstilbud i alle byer og tilhørende tettsteder med minimumsfrekvens hver time i rushtid morgen og ettermiddag. Dette gjelder der det er inntil 50 husstander. Over 50 husstander må frekvensen økes til hver halvtime.
- Arbeide for et bedre kollektivtilbud mellom byene og deres omland, til og fra Sykehuset Østfold på Kalnes og korrespondanse med togavganger.
- Vurdere en omlegging fra "tomkjøring" av busser til flexitransport hvor transport kan forhåndsbestilles.
- Tilby ett års gratis busskort til nye studenter ved Høgskolen i Østfold og Fagskolen i Viken sine studiesteder i Østfold, som kommer fra en kommune utenfor Østfold, dersom de folkeregistrerer seg i en kommune i Østfold.
- Være positiv til nye initiativ knyttet til utslippsfrie og fremtidsrettede kollektivtilbud med buss, båt og bane i hele Østfold.
- Sikre at kommunene involveres/tas med på høring når kollektivruter skal endres eller etableres.
- Videreføre arbeidet med omorganisering av Østfold kollektivtrafikk og sammenslåing med Ruter AS og Brakar AS.
- Sikre at det ved inngåelse av nye avtaler om busstjenester fra 2024 stilles strengere krav til sjåførenes sikkerhet ved kollisjoner.
- Gjøre Østfolds kollektivtransport helt utslippsfri innen 2028. Høyre ønsker at fylkeskommunen etablerer innkjøpssamarbeid for anskaffelse av nullutslippskjøretøy.
- Være en pådriver for at Intercity-prosjektet får prioritet i Nasjonal transportplan for perioden 2025 – 2036 og gjennomføres frem til Fredrikstad. Konsekvenser for Sarpsborg og Halden må avklares.
- Arbeide for økt frekvens på både østre og vestre linje. Økt frekvens er avgjørende for at flere reiser kollektivt.
- Be togoperatørene forlenge timesavgangene på østre linje fra Rakkestad til Sarpsborg og Fredrikstad. Dette er avgjørende for å binde det nye fylket sammen.
- Det er avgjørende for togtilbudet på Østlandet med økt kapasitet gjennom Oslo. Høyre i Østfold vil påvirke nasjonale myndigheter til å intensivere arbeidet med den nye riktunellen under Oslo sentrum.

- Be jernbanemyndighetene gå videre med forprosjekt knyttet til etablering av nye grensekryssende jernbaner via Ski til Stockholm og Göteborg/København/Hamburg.
- Bidra til at det kan legges til rette for flere pendlerparkeringsplasser ved sentrale knutepunkter ved buss, båt og bane.
- Etablere sykkelhotell ved flere kollektivknutepunkter og innfartsparkeringsplasser.
- Gi et godt transporttilbud til personer med nedsatt funksjonsevne og sikre universell tilgjengelighet til kollektivløsningene.
- Stille seg positiv til at Rakkestad flyplass utvikles som regional småflyplass for Østlandet.
- Høyre vil være positive til eventuelle initiativ om sivil passasjertrafikk på Rygge sivile lufthavn (RSL)

Balansere vekst og vern

For Høyre handler forvalteransvaret om å balansere mellom hensynene til vekst og vern. Vi ønsker å legge til rette for vekst, og utvikle lokalsamfunnene - men samtidig må dette skje innenfor naturens tålegrenser. Hensynene til jordvern, arts mangfold og levende hav- og vannmiljøer skal tillegges vekt.

Vi vil intensivere arbeidet for renere hav, fjord og vassdrag. Vi vet at tilstanden i Oslofjorden krever en øyeblikkelig innsats, og Høyre vil sikre at dette arbeidet får nødvendige rammer.

Høyre i Østfold vil også gi kommunene større handlingsrom i utarbeidelse av sine kommuneplaner og i lokale plansaker. Vi er opptatt av at lokaldemokratiet fungerer best nærmest mulig innbyggerne. Derfor skal de som kjenner forholdene best, også skal få bestemme i lokale saker.

Høyre i Østfold vil:

- Bidra til å sikre en helhetlig arealplanlegging og -bruk i kommunenes planleggingsprosesser. Vi ønsker å jobbe for at det legges til rette for nødvendig koordinering over kommunegrensene, basert på kommunenes egne ønsker.
- Jobbe for arealnøytralitet for Østfold som helhet. Vi vil ta i bruk og aktivt følge opp naturregnskap som et regionalt verktøy, slik at ny utbyggingsvirksomhet og endret arealbruk ikke fører til at det samlede naturarealet i Østfold reduseres.
- Verne om fulldyrket jord og bidra til fremtidsrettet forvaltning av alle typer arealressurser. Der det må bygges på dyrket mark, skal matjorden flyttes til et sted den kan dyrkes. Det må stimuleres til å utvikle dyrkbar mark som ikke er i bruk, noe som igjen kan styrke arealregnskapet i hver enkelt kommune.
- Initiere tiltak for å redusere avrenning fra matjord til bekker og vassdrag.
- Arbeide for en aktiv oppfølging av tiltaksplanen for Oslofjorden gjennom Oslofjorderådet og Kystsonenettverket i samarbeid med kommunene, Oslofjordens friluftsråd og frivillige organisasjoner.
- Legge til grunn ambisiøse mål for vassdragsforvaltningen. Fylkeskommunen skal være en aktiv samarbeidspartner for de fem vannområdene i Østfold (Øyeren, Glomma sør for Øyeren, Enningdalsvassdraget, Haldenvassdraget og Morsa).
- Støtte lokale initiativ til fortetting og utvikling av nye områder for fritidsboliger både ved kysten og i innlandet. Dette gir kommunene og næringslivet viktige inntekter.

Volumet på utbygging av fritidsboliger må likevel vurderes opp mot den totale belastningen på miljø, naturressurser, artsmangfold og konsekvenser av økt press på infrastruktur.

- Være en prinsipiell forkjemper for den private eiendomsretten, men aksepterer at det må være strenge begrensninger for tiltak i 100-metersbeltet langs sjøen.
- Gi kommunenes folkevalgte frihet til å bestemme så mye som mulig selv hvordan de vil utvikle sin egen kommune. Vi vil begrense antallet innsigelser og innblanding fra fylkeskommunen og statsforvalter i arealplanleggingen og i plan- og bygningssaker.

Etablere en teknisk veiinfrastruktur tilpasset fremtidens behov

Østfold fylkeskommune eier og drifter fylkesveier og bruer, i tillegg til gang- og sykkelveier og infrastruktur for kollektivtrafikk i hele fylket. Vårt overordnede mål er å sikre at utbedring og vedlikehold av eksisterende veier, bruer og trafikksikkerhetstiltak blir høyt prioritert, og at vi på sikt kan redusere vedlikeholdsetterslepet på fylkesveinettet.

Vi vil legge til rette for at mer gods kan fraktes på skip og bane, slik at man får en miljøgevinst, gjør transporten enklere for næringslivet og samtidig sikrer alle bedre fremkommelighet på veiene.

Høyre i Østfold skal:

- Bidra til avklaring av finansiering av nye bruer over Kjøkøysund og kanalen i Moss.
- Sørge for at det etableres løsninger for å sikre god framkommelighet for alle trafikantgrupper langs fylkesvei 317 - Kanalbrua-Helgerødgata gjennom det etablerte samarbeidet rundt Bypakke Moss.
- Jobbe for avklaring og igangsetting av framtidig trasé for statlig eiet riksvei 19 fra fergeleiet i Moss sentrum.
- Være en aktiv samarbeidspartner i Bypakke Nedre Glomma-samarbeidet og påse at utbyggingen av veinett og tilhørende sykkelveier dimensjoneres i et realistisk omfang.
- Sikre finansiering av nødvendig asfaltering, vei- og bruvedlikehold og oppgradere for økt aksellasttrykk på hele fylkesveinettet.
- Jobbe planmessig for å realisere gang-/sykkelveier, gatelys og andre tiltak for økt trafikksikkerhet i hele fylket. Vi vil videreføre ordningen med porteføljestyling for å sikre en helhetlig styring av innsatsen på området.
- Etablere et samarbeid med berørte kommuner for å prioritere tiltak på fylkeskommunale tilførselsveier til Ring 4-konseptet og øvrig riksveinett rundt Oslo. Dette gjelder spesielt riksvei 22, fylkesvei 124 og fylkesvei 120.
- Bidra til en raskest mulig avklaring rundt arealer båndlagt til vei og jernbaneutbygging i Fredrikstad og Råde.

Realisere nødvendige bygge- og vedlikeholdsprosjekter

Høyre i Østfold tar som utgangspunkt at det økonomiske handlingsrommet for den nye fylkeskommunen vil være svært begrenset. Det vil være lite handlingsrom for nye, store

investeringsprosjekter - samtidig som rammene for løpende drift vil være stramme. Vi vil derfor være nøkterne i det økonomiske opplegget i den kommende fireårsperioden.

For å gi gode rammer for læring, vil vi likevel jobbe for å få realisert de vedtatte planene for utbygging av videregående skoler i Østfold. Samtidig ønsker vi å prioritere rehabilitering og nødvendig vedlikehold på eksisterende bygg, slik at disse kan brukes i flere år fremover.

Høyre i Østfold skal:

- Gjennomføre vedtatte utbyggingsvedtak ved Askim og Mysen videregående skoler i Indre Østfold og Glemmen videregående skole i Fredrikstad.
- Prioritere at det settes av økonomiske midler for å komme i gang med nødvendig bygging av fremtidsrettede undervisningsbygg. De nærmeste årene vil vi prioritere bygging av ny Frederik II videregående skole på Værste-området i samarbeid med Fredrikstad kommune, og nytt tilbygg ved St. Olav videregående skole i Sarpsborg. Dersom egen økonomi ikke gjør begge prosjektene mulig, vil vi se etter løsninger i samarbeid med andre offentlige eller private aktører.
- Bidra til at det etableres samarbeidsmodeller som sikrer at drifts- og forvaltningskostnadene for fylkeskommunale bygg og eiendommer holdes økonomisk bærekraftige over tid. Høyre er positiv til å samarbeide med private aktører for å realisere nye byggeprosjekter, eventuelt å leie lokaler av private hvis det er bedre enn å bygge eget.
- Hvis det skal oppføres nye skolebygg, skal man i størst mulig grad kopiere løsninger som har vist seg å fungere.
- Prioritere tiltak for å gi elever og ansatte et godt inneklima og arbeidsmiljø.
- Arbeide for at nye fylkeskommunale bygg holder nær nullenerginivå, og legge til rette for at man bruker mest mulig energi- og klimaeffektive materialer i byggeprosjekter.
- Sette av midler for løpende vedlikehold og nødvendig rehabilitering og oppgradering av skoler og andre fylkeskommunale bygg.
- Sikre økonomiske midler til oppgradering av IKT-løsninger, nettverk og AV-utstyr for å gjøre det mulig med moderne undervisnings- og samarbeidsformer

Skape kulturopplevelser for alle - i hele Østfold

Et godt kulturtilbud er en forutsetning for et attraktivt fylke. De gode opplevelsene et fritt og levende kulturtilbud gir, beriker oss alle.

Høyre i Østfold vil være en aktiv støttespiller for kultursatsinger i hele fylket og bidra til at både profesjonelle og frivillige aktører får gode rammevilkår for å videreutvikle et rikt kulturliv. Vi ønsker å gi et mangfoldig i kulturtilbud i hele Østfold, og vil satse spesielt på talentutvikling

Høyre i Østfold vil:

- Innføre et digitalt aktivitetskort som gir barn, ungdom og lavinntektsfamilier gratis tilgang til kulturopplevelser og opplevelser i Østfold. Vi vil videreføre ordningen med felles årskort for Museene i Akershus og Østfoldmuseene.
- Bidra med økonomisk støtte til de kommunene som allerede har innført aktivitetskort.

- Jobbe for gode rammevilkår for de sentrale kulturinstitusjonene og aktørene på kulturfeltet, bl.a. Galleri F15, Det Norske Blåseensemble, Opera Østfold, Moss by- og industrimuseum og Isegran Fartøyvern i Fredrikstad.
- Samarbeide med E6 Østfold Medieverksted for å tilby opplæring i film, animasjon og spillutvikling.
- Bidra til en mobilisering rundt talentutvikling som rekrutterer og løfter fram talenter lokalt og nasjonalt.
- Videreføre og forenkle tilskuddsordningen for kulturhus og festivaler og utvide denne til andre typer kulturarrangementer.
- Bidra til at kulturinstitusjoner og arrangementer i Østfold er universelt utformet og tilgjengelig for alle.
- Utvikle fylkesbibliotekene til åpne og inkluderende bibliotek med lese- og studieplasser for læring og egenutvikling.
- Utvikle fylkesmuseene til åpne og inkluderende museer som innbyr til bruk for hele familien. Gode lavterskel kulturtilbud i nærmiljøet bidrar til integrering, inkludering og mestring.
- Videreføre Vikens satsning på Visit Østfold.

Utvikle Østfold fylkeskommune som støttespiller for lokalsamfunnet

Fylkeskommunen skal være en god støttespiller for lokaldemokratiet. Regionale planer skal skape muligheter, ikke hindringer. Bolig-, areal- og transportplanleggingen skal underbygge kommunenes behov for arealforvaltning og vedtatte lokale mål om by- og tettstedsutvikling.

For Høyre er det viktig å legge til rette for frivilligheten og anerkjenne det store dugnadsarbeidet som legges ned innen idretts-, kultur- og fritidsaktiviteter hver dag.

Høyre i Østfold skal bidra konstruktivt for å løfte fylkeskommunens legitimitet i befolkningen. Østfold fylkeskommune skal være relevant som utviklingsaktør og være i stand til å løse samfunnsutfordringene vi står overfor.

Vi skal også arbeide for å styrke fylkeskommunens rolle som arbeidsgiver.

Høyre i Østfold skal:

- Bidra til å skape gode lokalsamfunn gjennom å styrke frivilligheten lokalt. Vi vil tilby lag, foreninger og kulturaktører å bruke fylkeskommunale bygg på kveldstid og i helger til sterkt subsidierte priser.
- Gjennom fylkeskommunens økonomiplan arbeide for å tilpasse administrasjonen til faktisk behov og nødvendig omfang ved hjelp av forenklinger i byråkratiet og i større grad basere seg på lokale utredninger som grunnlag for beslutninger.
- Utnytte mulighetene digitalisering skaper og vurdere hvordan man kan tilby fylkeskommunale tjenester på helt nye måter og om dette gjør det mulig å lokalisere administrative funksjoner i flere deler av fylket.
- Jobbe for at Østfold fylkeskommune er en forutsigbar og aktiv samarbeidspartner for kommunene, blant annet gjennom regionrådene. Det skal utredes hvordan

kommunene kan delta i fylkeskommunale samarbeidsordninger innen blant annet IKT og anskaffelser.

- Medvirke til å forenkle gjeldende lovverk og plansystem for å styrke lokaldemokratiet i kommunene.
- Arbeide for at det kan innføres en søkbar tilskuddsordning for å øke brukermedvirkning i forbindelse med kommuneplanarbeidet i kommunene. Tilskuddsordningen skal bidra til innovative prosesser og å stimulere til at innbyggermedvirkningen øker.
- Ta initiativ til etablering av kunnskapsnettverk for kommunenes planmedarbeidere. Formålet er å etablere et uformelt forum for erfaringsutveksling og å øke medarbeidernes kunnskap om fylkeskommunale planer og strategier som grunnlag for det kommunale planarbeidet.
- Legge til rette for god dialog og aktiv medvirkning fra ansatte utover det som er lovpålagt i Hovedavtalen. Østfold fylkeskommunen skal være en forutsigbar arbeidsgiver også i omstillingsprosesser.
- God personalpolitikk er også god seniorpolitikk. For å ta vare på god kompetanse, skal det lages en seniorpolitisk plan med mål om å legge til rette for at flest mulig som ønsker det, kan stå lengst mulig i arbeid.